

8829.

1375 augusti 1.

Vadstena kloster.

Sigrid Jonsdotter byter jord med Vadstena kloster, dit hon överlåter sin egendom i Skedevi i Lönsås socken i Bobergs härad, så långt som "Skædhbo" ägor sträcker sig, nämligen i bolbyn 1 2/3 attung, i ett åkerstycke utanför bolbyn 1/2 attung, i daglandet 2 uppmätta jordstycken framför det stora åkerstycke som ligger under Bonnorp, 1 attungs äng i Karstorps slätt, 3 2/3 attung på en tomt som ligger vid laduledet, vilken besås med 4 spann (utsäde) samt 1 1/3 attung i skogen. I utbyte får hon av klostret 1 attung och 1 spans avrad i Jorstorp i Svinstad (nu Bankekinds) socken. Det överskjutande värdet skänker utfärdaren för sitt själagagn till klostret och ger härads hövdingen (i Bobergs härad) fullmakt att på hennes vägnar ge fasta på egendomen enligt landslagen.

Utfärdaren beseglar tillsammans med (riddaren) Karl Ulfsson av Tofta och skälig man Sigge Brun.

Orig. på perg. (28,2 x 12,6 cm, uppveck 1,4 cm; 17 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 1168). – Brevet är försett med Rasmus Ludvigssons signum 35: g (för Vadstena kloster).

För tolkning av orden 'bolbyn', 'daglandet' och 'laduledet', se siffernoterna nedan.

Jfr brev 1379 29/9 (RPB nr 1451) i vilket Sigrid Jonsdotter skänker jorden i Jorstorp till Askeby kloster.

Om breven till förmån för Vadstena kloster under år 1374 och 1375 samt om baksidespåteckningarna, se generell kommentar ovan vid brev 1374 4/7 (DS nr 8601).

Alla the thætta breff høra æller see · helsar iak Sigridh Ioans dotter kærlik[a]^a [m]ædh^b
 Gudhi · Gør iak viterlikt · ok kænneis · mædh thesso brefue / mik mædh minom eghnom
 gothwilia i helbritha varande bathe til skæla^c ok likamma hafwa eeth skipte giorth mædh
 Vatzstena klostre / swa / at iak later thy / mit gooz Skædhwi · mædh sinom tillaghom · ængo
 vndan takno · som ligger · i · Lønsaasa sokn · i · Bobærgs hærathe swa wiith som Skædhbo
 ægho æra · i boolbynom¹ een attung ok een twælutis attung / Sithan · i ene · flaath² vtan
 boolbynom · een haluan attung · fframlethis · i daghlangom³ tw maal fore the stora flatena
 som vnde Bondathorp ligger / ena attungx ængh · i · Karathorpa slæt / thær næst three
 attunga mædh enom twælutis attung · i · ene tompth ther widh ⁴lathu lidhit⁴ ligger som saas
 a fira spæn, sithan · i skogenom een attung · ok een thridhiungx attung // Aff klostreno takar
 iak aater een attung ok eet spanz afgjæld mædh thy hanom tilhøre · i · Ioarsthorpe · i ·
 Swinstatha sokn · ok alth thæt mit gooz ær bætra thet giuir iak klostreno · Gudhi til hethars ·
 ok hans signatha mothur · for mit siala gagn · ok thera som iak aghar got fore göra · hwilkit
 gooz iak mik · ok minom arfwom fraauende efter thænna timan · ok fornæmpda klostreno
 tiluende æwærdhelika til forthilse · Fframmermer gifwer iak ok fulla makt hærædhz
 høfthingianom thær i hæratheno · thässe iordh ligger · hær vppa fasta gifwa a mina vægna
 æpter landz laghom · Hær til vitnis bethis iak ærliks manz incigle · hærre Karls Vlfssons af
 Thoptom · ok skæliks manz Sigga Bruns^d mædh mino æghno incigle for thætta breff hwilkit
 som skrifwat var i samma stathenom Watzstena vm sancta Pætars dagh ther heter ad vincula
 epter Guz byrdh thusanda / thry hundratha / siwtighi aarom · ok aa fæmta areno.

På baksidan: Littera Sigridis Jonsdotter
 Skædhui parochie Lønsaasa
 Q viii
 Bobergs hærædh
 (halvt kors)
 (Avritningar av två vapenbilder)

Sigill: nr 1 endast vaxkaka i sigillpåse av ofärgat linne; nr 2 av grönt vax (schackrutad sköld, se SMV I, s. 186): + S' Sigge + [...]; nr 3 av brungrönt vax i påse av ofärgat linne (bevingad hjälm i sköld; jfr bättre bevarade ex. vid brev 1382 2/8, RPB nr 1743 [2 st.] och 1390 31/3, RPB nr 2462): + S' Sigridis [Ions]dothir.

^a Sista bokstaven saknas p.g.a. svart fläck på pergamentet ms. ^b Första stapeln i första bokstaven saknas p.g.a. den i föregående not nämnda fläcken ms. ^c Så ms för väntat siæla; jfr DS nr 8601, not a. ^d Bokstaven n felaktigt påbörjad som annan bokstav ms.

¹ Se Söderwall: bolbyr med anförd betydelse 'den egentliga byn, som utgöres af särskilda tomter, med dertill hörande bestämda andelar i byns egor'. ² Se Söderwall: flat med anförd betydelse 'slätt el. jämnt liggande åker, jämnt åkerstycke'. ³ Sannolikt avses daghlandom; jfr notisen om denna jord i Vadstena klostets jordebok (A. Larsson, utg., Vadstena klostets två äldsta jordeböcker, 1971, s. 14) samt Söderwall, suppl.: *daghland (med enda belägg från jordeboksnotisen) med anförd betydelse 'åker som ligger mot dagen, d.v.s. sluttar mot öster (el. söder)?'. ⁴⁻⁴ Se Söderwall, suppl.: *ladhu lidh (med enda belägg från den i föregående not nämnda jordeboksnotisen) med anförd betydelse 'led i närbeten af en lada, ss. ortnamn' samt C. J. Schlyter, Ordbok till samlingen af Sweriges gamla lagar (1877): liþ med anförd betydelse 'större öppning på gårdsgård' m.m.; jfr nusv. led med betydelsen 'anordning med löstagbara störrar som spärrar öppning i gårdsgård' (Nationalencyklopedins ordbok, 1995-1996).